

KNJIŽEVNOST

BORUT BELEC:

LJUTOMERSKO-ORMOŠKE GORICE

V zadnjem letu je knjiga Boruta Belca o Ljutomersko-ormoških goricah že druga geografska monografija, ki jo je izdala založba Obzorja. S tem se je območje severovzhodne Slovenije uvrstilo v geografsko dokaj dobro proučene predele Slovenije. Izredno pestra družbeno-geografska problematika, zlasti še socialno-geografska vinorodnih predelov je na eni strani prav terjala po podrobni raziskavi in prezentiranju njenih rezultatov širokemu krogu ljudi, na drugi strani pa je sama geografska problematika tako zanimiva, da mariborski geografi niso mogli mimo nje. Izredno dobra obdelava in prikaz socialno-geografskega razvoja v tesni povezavi z ostalimi geografskimi dejavniki sta napravili tako Bračičeve „Vinorodne Haloze“ kakor Belčeve „Ljutomersko-ormoške gorice“ za knjigo z ožjo strokovno problematiko, ki sta pa razumljivi in primerni za vsakogar.

Knjiga o Ljutomersko-ormoških goricah je opremljena s številnimi tabelami, slikami in kartami celotnega področja in kartami večjega števila katastrskih občin, s prikazom socialno-geografskih sprememb od leta 1824 naprej. Knjiga obsega 291 strani. Sama pokrajina in problematika Ljutomersko-ormoških goric je agrarna, kar se kaže tudi v študiji, ki je bila zasnovana kot agrarnogeografska, a je zaradi številnih močno izstopajočih socialnih dejavnikov v preteklosti in sedanjosti močno socialno-geografsko obarvana.

Ceprav je vsebina knjige razdeljena na dvanajst glavnih poglavij, bi jo lahko vsebinsko razdelili na štiri dele. Prvi del obsega vrednotenje naravno geografskih dejavnikov za agrarno gospodarstvo. Podobno kakor v „Vinorodnih Halozah“ je tudi tukaj v ospredju kvaliteta vina, ki je odvisna od mikroklimatskih in mikroreliefnih razmer. Posledica tega so izredno živahni socialno-geografski procesi v preteklosti in sedanjosti. V drugo vsebinsko poglavje bi uvrstili prikaz razvoja populacijskih prilik v zadnjih 100 letih. Osrednja problematika vse knjige je prikaz zemljiško-lastniških razmer od leta 1824 naprej in prikaz deagrarizacije, ki je zajela to področje med Ormožem in Ljutomerom šele v zadnjih desetih letih. Na koncu podaja avtor podrobno analizo socialno-geografskega razvoja za tri najbolj tipične katastrske občine.

Geografska monografija Ljutomersko-ormoških goric je ena od večjega števila geografskih monografij, ki so pri nas izšle v zadnjih letih, vendar se po problematiki skupaj z Bračičevo knjigo od ostalih bistveno razlikuje. Specifično področje, specifični problemi ter specifični razvoj so značilnost razprave, ki nam nazorno prikaže vse težke posledice določenih naravnih pogojev, socialne neenakosti in viničarstva v preteklosti ter transformacijo agrarne pokrajine v zadnjih letih.

M. PAK

MILOSEVIC MIODRAG:

GEOGRAFIJA JUGOSLAVIJE — Beograd 1966,

„Naučna knjiga“ — Knez Mihajlova 40 — 252 str. cir.

Milošević Miodrag nam je na danem obsegu solidno predstavil regionalno geografijo Jugoslavije. Pri razporeditvi snovi se je avtor držal tradicionalnega, klasičnega redosleda: najprej nam je opisal položaj in meje naše države, nato relief, klimo, vode, tla ter rastlinski in živalski svet. Prebivalstvo je predstavil na 10 straneh na osnovi podatkov popisa iz leta 1961, vnesel pa je tudi nekaj novejših podatkov za leto 1966. Na kratko so omenjeni tudi zamejski Jugoslovani. Gospodarstvo Jugoslavije je obdelal po glavnih panogah: kmetijstvu, gozdarstvu, industriji, prometu, turizmu in trgovini, kar obsega kar polovico splošnega dela knjige. Sledi samostojno poglavje o naseljih, ki jih Milošević loči na kmetska in mestna ter porazdeli po svojih tipih. Knjigo zaključuje regionalni pregled Jugoslavije po treh glavnih področjih, ki jih je utemeljil že prof. Melik: jadransko-sredozemskem, planinskem in panonskem.

Knjiga je opremljena s številnimi po Cvičju povzetimi skicami, fotografijami ter posebno karticami, ki tekst lepo dopolnjujejo.

GEOGRAFSKA BIBLIOGRAFIJA SLOVENIJE za leto 1966

Sestavili Mira Lojk in Tatjana Sifrer — Ljubljana 1968

Univerza v Ljubljani — Inštitut za geografijo

Oddelek za geografijo — 80 str.

Geografska bibliografija Slovenije za leto 1966 je nadaljevanje „Slovenske geografske bibliografije za razdobje 1960—1965“, ki je izšla ob priliki kongresa slovenskih geografov v Novi Gorici leta 1966. V bibliografiji smo zajeli vsa pomembnejša geografska dela slovenskih geografov (upoštevali smo knjige, razprave, članke, elaborate na ciklostilu ali v tipkopisu), ki so izšla leta 1966 v Sloveniji, Jugoslaviji ali zamejstvu. Upoštevali smo vsa za geografijo pomembna dela ostalih nam sorodnih strok, ki so bila tega leta tiskana v Sloveniji. Prvič pa smo v bibliografijo vključili tudi vsa za geografijo pomembna dela o Sloveniji (vključno zamejski), ki so bila tiskana leta 1966 v Jugoslaviji ali inozemstvu. Kot njena predhodnica, je tudi bibliografija za leto 1966 urejena po vsebini knjig odnosno razprav, s to izboljšavo, da so prispevki, če tako zahteva njihova vsebina, uvrščeni ne samo pod enega ampak tudi pod več naslovov. Na koncu sledi kazalo po avtorjih.

Upamo, da Vam bo tudi geografska bibliografija Slovenije za leto 1966 lahko koristno služila pri Vašem delu. Dobite jo lahko na Oddelku za geografijo Filozofske fakultete, Ljubljana, Aškerčeva 12.

T. SIFRER

DROBNE VESTI

GOSPODARSKI POMEN SUEŠKEGA PREKOPA

Izbruh vojne med Izraelom in sosednjimi arabskimi državami je vplival na preusmeritev ladijskega prometa med Evropo in Azijo. Od 6. junija 1967, to je dan kasneje,

ko je pričela divjati vojna vihra ob Suez, pa vse do danes so ostale v njem blokirane ladje, ki so vanj zaplule v času spopada. Zaradi sovražnosti so egiptovske oblasti opustile redno čiščenje in vzdrževanje kanala. Veter, ki prek pustinje